

A suboticei vasuti panamabotrányból kifolyólag maidnem az összes főtisztviselők börtönbe kerültek

Szenzációs részletek a suboticei vasutigazgatóság visszaélései körül. Az ügyészség befejezte a nyomozást és számos letartóztatást fogantartott

Jelentettük annak idején, hogy a suboticei vasutigazgatóságnál olyan visszaéléseknek jöttek a nyomára amelyek szinte egyedülállóak a nemzetközi bűnkrónika történetében. Csak most alakul ki a visszaélések és panamák igazi képe. A suboticei államügyészség hónapokig tartó nyomozás után olyan adatok birtokába jutott, amelyek éles fényt vetnek a suboticei vasutigazgatóságnál uralkodó állapotokra. A visszaélések évekre terjednek vissza a rendőrség és az ügyészség nyomozásának köszönhető, hogy most már a legkisebb részlet is kiderült a bűnösök végre elérhetik rég megérdemelt büntetésüket. Miután az ügyészség nyomozása a tegnapi napon véget ért, összefoglaló beszámolásban ismertetjük a szenzációs bűnkrónika teljes lefolyását.

Egy hivatalnok áthelyezése következtében kipattant a botrány

Ez év január hónapjában a közlekedésügyi minisztériumhoz feljelentés érkezett egy vasuti hivatalnok részéről, aki a feljelentésben áthelyezése miatt panaszkodott.

— Csak azért lettem áthelyezve — mondja feljelentésében — mert feljebbvalóim olyan összegeket követeltek tőlem, amelyeket nem tudtam megfizetni.

A közlekedésügyi minisztérium a feljelentést nyomban áttette az államvasutak vezérigazgatóságához, amely viszont Pavlovics Szevtomir és Bohanovszki Pál vizsgáló biztosokat küldte ki a Subotícára az eset megvizsgálása céljából. A vizsgálóbiztosok nem utaztak rögtön Subotícára, hanem előzőleg Pancsevón Vrsácon és még egy néhány vojvodinai városban folytatnak vizsgálatot, leginkább azért, hogy meggyőződést szerezzenek a tényállás valódiságáról.

Körutjuk nem volt eredménytelen. A vasuti hivatalnokok tömegesen panaszkodtak, hogy feljebbvalóik megakarták zsarolni őket. Kiderült, hogy egyes tisztviselők jobb helyekre kerültek, csak azért, mert nagyobb összegeket áldoztak. A vizsgálóbiztosok a lefolytatott nyomozás alapján azonnal felfüggesztették állásától Gavanszki Jenőt, a személyzeti osztály főnökét és Mocics Brankót, a kereskedelemügyi osztály vezetőjét, mert kiderült, hogy az áthelyezéseket ők irányították.

Ez februárban történt. A vizsgálóbizottság ezzel máris befejezték tekintette munkáját és épen haza akart utazni, amikor arról értesült, hogy Veliki Becskereken több kereskedő bizonyos előnyhöz jutott a vasuti igazgatóság részére vállalt szállítások alkalmával. A vizsgálóbiztosok erre folytatták a nyomozást s csakhamar olyan adatok birtokába kerültek, amelyek szinte szenzációs botrányokat hoztak napvilágra.

A főpénztár főnöke

Pavlovics vizsgálóbiztos a kezében levő adatok és magánértesülések alapján Subotícára utazott. A pályaudvaron Kiss főpénztáros várta, aki feltűnően idegesen viselkedett. Már maga az a tény, hogy a főpénztáros a pályaudvaron várakozott a vizsgálóbiztosra, ugyanúgy keletett Pavlovicsban, aki erre nyomban házkutatást tartott a főpénztár helyiségében.

Amikor Pavlovics a főpénztár fiókjait felnyitatta, egy sarajevói cég ajánlatára bukkant, amelyet Kiss főpénztáros sajátkezűleg írt. Az iróasztalból azután egymásután kerültek elő a kompromittáló iratok, levelezések, amelyekből kitűnik, hogy a főpénztáros nagyobb összegek ellenében különböző előnyben részesítette az ajánlattevő cégeket. Találtak egy szerződést is, amely Kiss főpénztárost és Durman Milán vasuti főmérnököt fehatalmazza, hogy a suboticei Weiss Jenő cég nevében szállításokat vállalhatnak.

A főpénztáros kijárási irodája

A hűtlen vasuti tisztviselők a következő módon operáltak: Kiss főpénztáros az árlejté-

sek alkalmával rendszerint felbontotta az összes ajánlatokat s így pontosan értesült azok tartalmáról. A főpénztáros erre a Weisz cég nevében tett ajánlatot, természetesen 2-3 parával olcsóbban, mint a többi ajánlattevők, miután pedig a törvényes rendelkezések értelmében a vasutigazgatóság mindig a legolcsóbb ajánlatokat köteles elfogadni, Kiss ajánlatai rendszerint előnyben részesültek. Az állam ezáltal óriási károkat szenvedett, mert Kiss megbízottai silány és hasznavehetetlen anyagot szállítottak. Egy alkalommal a vasutigazgatóság 15 dinárjával fizette a vasuti kézilámpák darabját, amikor ugyanakkor a lámpák ára 8 dinár volt. A hasznon természetesen a szállító és a tisztviselők megosztokodtak.

Kiss főpénztáros valósággal panama irodát tartott fenn. Ügynököket alkalmazott, akik bejárták az egész országot és beállítottak azokhoz a kereskedőkhöz, akiknek valami követelésük volt a suboticei igazgatósággal szemben. Ha a kereskedők busás províziót fizettek, a főpénztáros azonnal hozzájuttatta őket pénzükhöz.

Az átlátszó borítékok

A vizsgálatot most már kiterjesztették az igazgatóság összes ügyosztályaira. A vizsgálóbiztosnak tudomására jutott, hogy Kiss élénk összeköttetést tartott fenn Mamula Branko, a beszerzési osztály főnökével. Feltűnő volt különben, hogy Mamula összes leveleit egy titkos címre címezte. A vizsgálóbiztos erre a rendőrség segítségét vette igénybe és házkutatást tartott Mamula lakásán. Ez alkalommal előkerült egy levél, amelyet Tupanjanin Milos dr. a „Jadrina” és „Suma” fakeskedelmi r. t. elnöke intézett Mamulához, amelyből kiderült, hogy a „Jadrina” cég óriási províziókat fizetett Tupanjaninának, aki viszont a cégre ruházta át a vasut részére szóló tűzifa szállításokat.

Kiderült továbbá, hogy Mamula átlátszó borítékokat készíttetett, amelyekben az árlejtésekre szóló formulárákat kitöltés végett elküldte az ajánlattevő cégeknek s amikor a cégek ajánlatai beérkeztek, Mamula az átlátszó borítékon keresztül könnyű szerrel leolvashatta az összegeket. Így azután érthető, hogy rendszerint Mamula ügyfelei kapták meg a szállításokat. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy Mamula, akinek havi fizetése mindössze 1800 dinár volt, több házat vásárolt Subotícán, Sarajevón és Dubrovnikban.

6.700.000 dinár egy szállítási üzletért, amelyet nem bonyolítottak le

A legérzékenyebb kárt azonban az államkincstár szenvedte egy szállítás alkalmával, amelyért a vasutigazgatóság 6.700.000 dinárt fizetett a cégnek, de a vizsgálat folyamán kiderült, hogy a cég sohasem szállította le az árut, dacára annak, hogy a raktárkönyvben az áru úgy szerepelt, mintha már leszállították volna. Az átvételi elismervényt Sagmeister Károly raktárfőnök, Szalai József a pénzügyi osztály hivatalnokja és Toploh Sztanko a gépészeti osztály vezetője írták alá. A jegyzőkönyvet Fekete István központi raktárfőnök látta el a hitelesítési záradékkal. Erre Mamula ellenjegyezte a kifizetési blankettát, Kiss főpénztáros pedig kifizette az óriási összeget.

Amikor a vizsgálóbíró követelte, hogy a leszállított épületfát megakarja tekinteni, kiderült, hogy a fának még a nyoma sem volt sehol.

A lefolytatott nyomozás alapján, amely még számos más visszaélést állapított meg a vasuti vizsgálóbiztos Almozsán Ferencet a gazdasági hivatali főnökét nyomban felfüggesztette állásától. Az ügyészség pedig Kiss főpénztárost, Mamula Brankót, Durman Milánt, Fekete Istvánt és Tupanjanin Milos drt. letartóztatta. További letartóztatások még várhatók.

Hogyan védekezik az állam a panamák ellen.

A suboticei vasutigazgatóságnál előfordult visszaélések arra indították a közlekedésügyi minisztériumot, hogy külön nyomozási osztályt létesítsen a minisztérium kebelében. A nyomozási osztály vezetője Lontkiewicz Mirkó dr. volt törvényszéki bíró, tagjai pedig Pavlovics Szevtomir és Szlavkovic Dusan. A nyomozási osztály most visszamenőleg fogja megvizsgálni az összes áthelyezéseket és az ezekkel kapcsolatban történt visszaéléseket.

A nyomozási osztály a suboticei panamákkal kapcsolatban a suboticei vasutigazgató ellen is kiterjesztette a nyomozást, mert azzal vádolja, hogy a törvénytelen és szabályellenes kifizetésekhez szó nélkül hozzájárult.

Csak vasárnap szabad a cselédeknek táncmulatságra menni

A rendőrség betiltotta a hétköznapi táncmulatságokat és vasárnaponként is csak kilenc óráig engedélyezte a táncestélyek megtartását

A rendőrséghez utóbbi időben ismételtén érkezett feljelentés, hogy a háztartásbeli alkalmazottak között nagy mértékben elterjedtek a venereás betegségek. Az orvosi jelentésekből is kitűnik, hogy a venereás betegségek különösen a cselédeleányok között harapódtak el ijesztő mértékben. A noviszádi főkapitányság erre szigorú rendszabályokra határozta el magát a titkos prostitúció megfékezésére és a fennálló szabályrendeletek értelmében a következő rendeletet bocsátotta ki:

Szeptember 1-től kezdve az ugynevezett cseléd táncmulatságok csak vasár- és ünnepnapokon rendezhetők, akkor is legkésőbb este kilenc óráig. Azonul sermiesetre sem adnak engedélyt a táncmulatság esetleges folytatására.

A rendőrközegek szigorúan fogják ellenőrizni a rendelet betartását. Tizenhat évnél fiatalabb leányok és tízenyolc évnél fiatalabb legények nem vehetnek részt a táncmulatságokon s e tekintetben a rendőrközegek a legszigorúbb ellenőrzést fogják gyakorolni. A rendelet ellen vétők súlyos büntetésben részesülnek. A főkapitány rendelete a mai napon lépett érvénybe.

Mihaldzsics Sztanoje főkapitány a következőket mondotta munkatársunknak a rendeletre vonatkozólag:

— Hangsúlyozni kívánom, hogy ez esetben nem új rendeletről van szó, hanem csak a fennálló szabályrendeletek alkalmazásáról. A mindinkább terjedő titkos prostitúciót akarjuk megfékezni s miután az orvosi jelentésekből kitűnik, hogy a venereás betegségek éppen a cselédek között terjednek a legjobban, a gyarkori táncmulatságokat akarjuk korlátok közé szorítani. Vasár- és ünnepnapokon is csak este 9 óráig engedélyezzük a táncmulatságokat, mert a cselédnek este kilenc óra után már semmi keresnivalója sincs a kocsmában. A munkaadók amugy is panaszkodnak, hogy a cselédek alaposan kihasználják kimenőjüket és csak késő éjjel járnak haza. Ezt akarjuk megakadályozni a szabályrendelet szigorú betartásával és ellenőrzésével.

Apolló szeptember 1.

Szezonmegnyitás a közönség kedvenceivel: Korda Máriaival, Várkonyi Mihály és Willy Fritsch el

A feleségem táncosa

Pazarul megrendezett filmdráma egy házasságtörés történetéről 6 felvonásban. Az új kibővített zenekar megérkezett. — A film csak 16 éven felülieknek engedélyezve.

— **Beiratások** a beltéri elemi fiú iskolába szeptember 1, 2, 3-án délelőtt 8-tól 11-ig

Októberig szünetel a magyar politika

Budapest, aug. 31

Beavottak előtt talán nem, de a nagyközönség körében váratlan dolgok hatóerejével vettek tudomást a vasárnap lezajlott nagy mohácsi zárandókat szenzációjáról: Horthy Miklós kormányzó ünnepi beszédéről, mellyel a Csele-pataki emléket elsőnek koszorúzza meg a mohácsi síkon... A kijelentésnek beláthatatlan jelentőséget a sajtó, a pártok és a társadalom egyaránt honorálja. A kijelentés mögött úgy látják, hogy a Bethlen-kormány a külügyi tartózkodás politikájára helyett egy határozott és tudatos orientáció útjára tér és hogy ennek beköszöntője a kormányzó beszéde, mely határozottan és félreérthetetlenül szerb orientációt jelentene. Scitovszky Béla házelnök szerint a kormányzó kijelentésének, tekintettel arra, hogy az államfő ajakán hangzott el, igen nagy politikai jelentősége van; a mohácsi linnepségeken résztvevő kormánypárti képviselők hasonlóan egy véleményen vannak és az összes lehetséges orientációk közül Magyarországra nézve ezt itélik legelőnyösebbnek...

Ez a beszéd, amely ma a sok kormány-átvezetési és polgármester választási kispolitikai pletykálkodások után a valóság erejével hatja át a társadalmat, most élénken foglalkoztatja a társaságot, mert a határozott és félreérthetetlen célzásnak egyformán nagy jelentőséget tulajdonítanak. Ezzel apropos az egységes pártban, ahol információkat akartam szerezni, egy bennfentes honatya avval a kijelentéssel jött elém, hogy most már vége a tartózkodásnak. Sőt még arról is tudni akart, hogy ez az ideiglenesen betöltött külügyminiszteri szék végleges — elfoglalását jelentené. Persze, hogy ki által — azt nem igen tudta vagy merete megmondani. Viszont azt sem tartotta közismert szabadválasztó társa kizártnak, hogy a kormányfő továbbra is maga fogja irányítani a budapesti Quai d'Orsay politikáját...

Most már minduntalan, minden cáfolat ellenére is erősen tartja magát az a hír, hogy a kormány őszre — rekonstruálódik. A magán-gazdaság szanálásával kapcsolatosan Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszter párisi követnek menne, amíg báró Korányi Frigyes jelenlegi párisi követ foglalná el a lánchiduccei palota bársonyszékét. Egyes körök a legerősebb tárcacseréjéről is tudni véltek, amennyiben Bud Jánost jószolgátták kereskedelemügyének és helyébe Korányit pénzügyminiszternek. Bank és pénzügyi körök azonban kizártnak tartják Bud távozását annál is inkább, mert a közvetlen pénzügyi ellenőrzés megszüntével csak a Smith Jeremiás idejében követelt és most a magánháztartásra alkalmazott pénzügyi elvek mellett tartják a pénzügyi kormányzást lehetségesnek. Az bizonyos, hogy politikai szolgálatok jutalmazására az Inkén nyaraló Bethlen gróf nem lesz hajlandó egyetlen munkatársát sem elejteni. Még az egyes árnyalatok illetően óhajára sem. Ahogy a sajtó a liberálisabb Vass József és a numerus clausus védelmező gróf Klebelsberg egymással való szembeállításával csak egyéni óhajának ad kifejezést, épügy a kormányrekonstrukció pozitív emlegetése — legalább ma még, mikor a kormányfő október elejéig biztosan ott nyaral még Inkén — legalább is koral.

Véget ért a verbászi ev. zsinat II. ülészaka is

A evang. zsinat II. ülészaka, melyet tudvalevően augusztus 17—26 között tartottak meg Verbászon, véget ért.

Az üléseken az egyházi törvények különböző szakaszairól tárgyaltak. Így a házassági törvényt, az egyházi hivatalnokok működésére és alkalmazására vonatkozó törvényt, valamint a telekezeti iskolák ügyét és még sok más fontos törvényszakaszt tárgyaltak és elfogadtak. Az egyházi alkotmány szerb fordításán most dolgoznak, hogy azután a kormánynak benyújthassák.

Kedden este érkezett Verbászra a vallásügyi miniszter megbízásában dr. Janjics osztályfőnök és Hranilovics vallásügyi referens, hogy a tárgyalásokon személyesen is részt vegyenek.

Már a budapesti polgármesterválasztás több reális alappal rendelkező híreket szolgáltat az éhes közönségnek. A szeptember végére meghirdetett általános tisztújításra ugyancsak októberben kerül a sor, mert Bárçzy István addigra betölti a 60. életét és a polgármesterré választás feltétele a be nem töltött 60 ik év. Így — amennyiben pályázik — biztos polgármesterré lesz Ripka Ferenc dr., akit a kormány a saját politikája érdekében jelöltet erre a pozícióra és akit, ha egyszer Bárçzy bijján nincs demokrata jelölt, a demokrata és szocialista párt is megválaszt polgármesternek. Arról nehéz ábrándozhatni, hogy Bárçzyt a kormány „beengedi” és viszont a demokratikus blokk két alpolgármesterségben nem gördit akadályt Folkusháznak és Csupornak, mint a kormány, illetve a keresztény községi párt jelöltjeinek megválasztása ellen. Mert a községi választások óta kiderült demokrata választási visszafélések ma már a főváros polgárságának állásfoglalásának is elég mélyreható változtatásokat eszközöltek. A kormány pedig a Ripka főpolgármesterségével megbontott liberális tábor ellen való hadakozását Ripka polgármesterségével csak erősítheti.

Ha már választásról van szó, hát arról is megemlékezhetem, hogy a választások Bethlen István közszájon forgó tihanyi kijelentése szerint csak akkor lesznek „időelőtt” megtartva, ha a nem zetgyűlés — nem bizonyul életképesnek. A fővárosi élclapok ebből az alkalomból kedves humorral tanítóbaácsinak ábrázolják Bethlent, aki „jól ért hozzá, mivel lehet a rosszakodó gyerekeket a leghatályosabban megfenyegetni”. Egy esztendővel megrövidülni a mandátumban — egyet jelent egy évvel előbb súlyos kiadások, választási költségek elé nézni. A fenyegetés tehát különösen, ahol nincsen pártkassza, igen hatályos.

De Bethlen nem is fog választani sem előbb, sem később, mint jövő ősszel. Addig letárgyalatja Bud János hitelügyi javaslatát, a főrendiházi javaslatot, a képviselői kerületek beosztásának megváltoztatását célzó javaslatot és a zálogjog szabályozásáról szóló igazságtügyi javaslatot. Bud János még a borfogyasztási adót is mérsékelte a rossz szőlőtermelési kilátások hírére. S közben a kormány közel kétszázmillió aranykorona értékű beruházási programját hozzák tető alá.

Modern államok céltudatos munkásságához nem mindig van szükség, még parlamentáris elvek alapján sem, parlamentre. Azért a kormány már jóelőre kíván gondoskodni a jövőszendős választások eshetőségeinek alapos megállapításáról, mert a kormánypárti képviselők most hangulatannulmányokat végeznek kerületeikben, a főispánok pedig az ősi első főispáni értekezletre készítik a statisztikát. Egy pár új főispán is lesz, amint most lett veszprémi főispánná Köröndy-Ekes Lajos volt szlovenszki képviselő és Gyömörey György vas megyei főispán. Gróf Széchenyi Viktor mórri képviselőnek székesfehérvári főispánná való kinevezése is befejezett tény.

De jelentőségtejjesebb belpolitikai események a Ház üléséig nem igen várhatók. Szegény Rakovszky Iván nyugodtan várhat 5-6 hétig a trombozisa beigért gyógyulásával Kolozvárót... (ys—)

JÓTÉTELEMNY ÉS FELFRISSÜLÉS.

Elida-hajápolással való minden egyes mosás egy új és kellemes meglepetés. A frisseségtől és kellemes illattól felüdült idegek a közérzetet emelik és a munkaképességet fokozzák.

Az Elida-hajápolás nemcsak a haját, hanem a fejbőrt is tisztítja. A korpaképződést megakadályozza és ezzel elejét veszi ennek a ropant kellemetlen hajbetegségnek.

A haj puha és hajlékony lesz és könnyen alkalmazkodik minden hajviselethez.

ELIDA HAJÁPOLÁS

Jugoslavensko d. d. Georg Schicht, Osijek, »Elida« Osztrák.	
Kérek nekem díjmentesen egy eredeti csomag ELIDA-HAJÁPOLÁST küldeni.	
Név:	1926
Teljes cím:	
Kérjük ezen szöveget kitöltve egy levelezőlapra ragasztani.	

Görögkeleti papikongresszus Novisádon

A görögkeleti szerb egyház lelkészegyesülete ma délelőtti kongresszusra jön össze Novisádon. Az ország minden részéből találkoznak ma az egyház kiküldöttjei, hogy a kari vonatkozású kérdéseket megtárgyalják. A város ünnepiesen fogadja a vendégeket, akik két napot töltenek Novisád falai között.

Ma reggel 7 órakor hálaadó istentisztelet lesz a görög keleti templomban. Utána megnyitják a kongresszus tárgyalásait. A tárgyszorozaton a következő referádák szerepelnek: „A Vesznik” szerkesztőjének előterjesztése, a pénztáros és a gazdasági referens jelentése. Bota György jarkováci esperes „A szerb egyház múltja és jövője” címmel előadást tart. Utána kari vonatkozású kérdésekről referál Sedramac Jován belovári plébános, majd a második napon ismét a szövetség ügyei kerülnek tárgyalás alá.

Szeptember 3-án a papikongresszus tagjai Sremski Karlovcira rándulnak, ahol az elhunyt patriarkák, metropoliták és az egyesület tagjainak lelkiüdvéért rendezendő gyászistentiszteleten résztvesznek.

— Dr. Schossberger Sándor operatőr, négygyász, rendelőjét és röntgenlaboratóriumát Jevrejska 13. l. alá helyezte.

HIREK

Mit kíván a görög nemzet

Hiába, csak talpraesett náció ez a hellén! Nem éri be, mint más egyszerű népség, egyszerű szabályszerű forradalommal és ellenforradalommal; ő bemondja a rekonstrát és szubkontrát is és most már valahol a mordkontraforradalomnál tart. Mer és nyer, merit és nyert. Gyáva népnek nincs hazája!

Valamely kezdő forradalmár-tojás azt vélhetné, hogy bajos dolog lehet minden friss forrongáshoz új jelszavakat kiagyalni. Hát ez nem is lehet könnyű holmi rögzöseszű fajtának, ám az oly pallérozott és polirozott velejű nép, mint a görög, nem megy frázisért a szomszédba. Ni csak, mit ígér az új athéni forrkormány kiáltványa első pontjában:

„A nép erejének növelése mennyiségileg és minőségileg.”

Na, mit tetszik hozzá szólni? A csizmadia és a kéjgáz merő csöppentett józanész ehhez a diszprogramponthoz arányítva.

Ezek után várjuk a legközelebbi proklamációt, mely a görög nép kívánalmait és követelményeit rögzíti falragaszra. Talán ilyesformán:

1. Kívánjuk az általános, titkos, községenkénti, nőkre is kiterjedő felforgatás emberi alapjogának törvénybe iktatását.
2. Forradalmár és ellenforradalmár közti teljes jogegyenlőség biztosítását.
3. Szabad sajtót, szabad szesz mérést, szabad elsajátítást.
4. Egy-egy kormányzati rendszer élettartamának negyedévben való maximálását.
5. Forrongóknak 50 drachma per koponya, — nem forrongóknak 25 per hátrész.
6. Politikai bűnözőknek általános amnesztia ötven évre előre- és visszamenőleg.
7. Havonkénti pénzügyminiszter-sütést az Akropoliszon.
8. Forradalmárok és ellenforradalmárok turnusos beosztását és automatikus váltakozását.
9. Önkéntes vállalkozók hiányában minden állampolgár hivatalból kirendelhető államfőnek és felelős miniszternek.
10. Akit időközben felakasztottak vagy más utonmódon létszámcökkentettek, birtokon kívül fellebbezhet a soron következő kormányrendszer sőhivatalához.

1926. Szeptember 1. Szerda

Római katolikus: *Egyed.* Protestáns: *Egyed.* Görög keleti: (aug. 19.) *András.* A nap kel reggel 5 óra 17 perckor nyugszik 18 óra 42 perckor. A hold kel 15 óra 35 perckor, nyugszik Nemzeti Színház: Tatárjárás. Apolló mozi: A feleségem táncosa.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Az erős légnyomás, csendes, derült, de hűvös idővel még mindig tart Közép-, Dél- és Kelet-európában. A franciaországi hőhullám észak felé húzódik.

Időjárás: Az állandó idő tartós lesz. A szelek gyengék maradnak, nagyrészt derült lesz, csak helyenként felhős. A hűvös idő lassan megenyhül. Noviszádon csendes, nagyjából derült idő lesz 13–25 °C hőmérséklettel.

— **Az Aero Klub** vezetősége értesíti tagjait, hogy augusztus 31-től kezdve a Klub helyiségei egész napon át nyitva lesznek. Minden este 8 órakor zenekar fog hangversenyezni. Tagok beiratása a klub titkári hivatalában történik (Njegos ucca 1).

— **Zsirszódát ivott egy kislány.** Torma Tóni cigányprimás Ljubljanska-uccai házában tegnap nagytakarítás volt. A primás 3 éves leánygyermek, Raffai Mariska a padlósurrolást nézegette s e közben felkapott egy zsirszódás üveget s annak tartalmát lehörpintette. Súlyos belső sérülésekkel a kórházba szállították a vigyázatlan gyermeket.

A királyi pár a dalmáciai Kambelovára érkezett, ahol három hétig fog tartózkodni

A lakosság óriási lelkesedéssel fogadta az uralkodó párt

Aleksandar király és Mária királynő hétfőn reggel az udvari vonaton Kastel Kambelovára érkeztek. Az uralkodó pár érkezéséről csak csak a hatóságok szereztek tudomást, míg a lakosság csak akkor értesült a királyi pár érkezéséről, amikor már a kastélyba vonult vissza. A királyi pár kíséretében érkeztek Pavle herceg és Olga hercegnő is.

A király és a királyné elsősorban Péter trónörökösöz sietett, aki már napok óta Kambelovácon tartózkodik nevelőjével és az udvarmesteri hivatal részéről kirendelt kísérelével. Valószínű, hogy a királyi pár három hétig marad Kambelovácon, ahol a trónörökös, aki Blédben kissé gyengélkedett, teljesen visszanyerte egészségét.

Amikor a lakosság a királyi pár érkezéséről értesült, nagy tömeg vonult a királyi kas-

tély elé és lelkesen éljenezte az uralkodót és a királynét, valamint Petár trónörökösöt is.

Délelőtt 11 órakor a király Splitbe hajtatott autójával s ez alkalommal megtekintette Split összes nevezetességeit és a régi városrészt is, amely az uralkodó legnagyobb elragadtatását váltotta ki. Amikor a király Split uccáin megjelent, a közönség határtalan lelkesedéssel fogadta. A király, akinek láthatólag jól esett a spliti közönség ragaszkodása, több embert megszólított és érdeklődött a dalmáciai viszonyok iránt.

A délután folyamán a király megint visszatért Kambelovára, ahol a spliti előkelőségek és a törzstisztek ebédre voltak hivatalosak.

Mint értesülünk, a királyi pár csak szeptember vége felé tér vissza Beogradba.

— **A noviszádi zsidó nőegylet nagy-sikerű matinéja.** A noviszádi zsidó nőegylet vasárnap délelőtt a bizottság disztermében matinét rendezett, amelynek tiszta jövedelmét az árvízkarosultak felségélyezésére fordítják. A matiné nemcsak anyagi, hanem művészi szempontból is lényegesen sikerült. A matiné keretében Kassovitz Ilia zongoraművész ismét nagy-szerűen fejlődő tehetségéről tett tanubizonyosságot. A fiatal művész, ezúttal Brahms rapszodiájában csillogtatta nagyszabású technikai kvalitásait és a komor zeneóriás hangulatváltozásait, Beethoven románában és szonátájában pedig, amelyet Weisz Jenő hegedűkísérete mellett tolmácsolt szinpopás dinamikában olvadt fel dus érzésvilága. Weisz Jenő, aki Jakobovics Mór neves noviszádi tanár tanítványa volt, kiforrott östehetség, akitől még sokat várhatunk. A közönség lelkesen ünnepelte a kiváló művészeket.

— **Megszűnt a Wagner-testvérek cukrászdája és étterme.** A súlyos gazdasági válság újabb áldozatot követelt. Noviszád megint szegényebb lett egy világvárosi nivője étteremmel és egy előkelő cukrászdával, amely valamikor a város legelőkelőbb társaságának a találkozóhelye volt. A Wagner-testvérek étterme és cukrászdája tegnap bezárta helyiségeit és ezzel a gazdasági krízis réme pontot tett egy virágzásnak indult vállalat élete végére, mely bizonyára jobb sorsot érdemelt volna. A pénztelenséggel, az egyre súlyosbodó adóterhekkel és a közönség elszegényedésével szemben azonban még a legkorrektebb, legbecsületesebb és a legpuritánabb jellemű üzletember sem tud megbirkózni. A cukrászdahelyiségbe Róth Manó szőrmekereskedő vonul be, aki üzlethelyiséggé alakítja át a pompás berendezésű confiseriet; a pincehelyiségeket pedig Lukacsics István és Kott Gyula bérelték, akik ugyancsak mint vendéglőt vezetik tovább a helyiséget.

— **Tífuszjárvány pusztít Valjevóban.** Valjevóból jelentik: Az utóbbi napokban tífuszjárvány lépett fel Valjevón és környékén. A járvány olyan nagy mértékben terjed, hogy a hatóságok kénytelenek a legszigorúbb intézkedéseket életbeléptetni azok ellen, akik nem jelentik be az újabb megbetegedéseket. A tífuszos betegeket ugyanis a járvány továbbterjedésének megakadályozása végett nem engedik magánházaknál ápolni, hanem kórházakba szállítják, mert több esetben előfordult, hogy a betegek hozzátartozói is megbetegedtek. A lakosság fél a kórházi ápolástól és azért igyekszik eltitkolni a tífuszos betegeket.

— **A katolikus országok a mexikói egyházzért.** Megható, hogyan kelnek egymásután védelmére és vigaszára a mexikói üldözött katolikusoknak a világ legkülönbözőbb országai. Az Egyesült Államokban eddig 86 egyházmegye katolikus férfi egyesületei küldték el tiltakozó jegyzéküket a mexikói egyház-üldözés ellen s részvét táviratukat a mexikói katolikusoknak. Csülében a katolikus ifjuság országos szövetsége küldött hasonló nyilatkozatot Mexikóba. Brazília katolikusai minden vasárnap közösen imádkoznak a templomokban üldözött mexikói testvéreikért. Angliában az

összes katolikus templomokban nagy istentiszteleteket tartottak a mexikói katolikusokért. Bécsben Piffl bíboros rendeletére 48 óras szent-ségimádást tartottak az összes templomokban a mexikói vértanu egyházzért. Berlinben nemrég kerületi katolikus nagygyűlés volt, melyen 80.000 ember vett részt Brandenburgból és Pomerániából s ez a nagygyűlés táviratilag fejezte ki a mexikói érsekkel s híveivel szemben a német katolikusok részvétét s bátorították őket, hogy tartsanak ki a közeli győzelemig. A német püspökök közös fuldai tanácskozásukról hasonló táviratot küldtek Mexikóba, melyet a három német bíboros: Faulhaber, Bertram és Schulte írtak alá. Belgiumból a katolikus munkás ifjusági szervezetek nagygyűlése üdvözölte a mexikói katolikusokat hősiességükért. Nemrég a katolikus ifjusági egyesületek nemzetközi szervezete hasonlóképp tiltakozó iratot küldött a mexikói kormányhoz.

— **Az iskola kezdete.** Minden szülő féltő gonddal ügyel iskolába járó gyermekének egészségére. Ezért nagy figyelmet kell fordítania a megfelelő ruházatra. Iskolás gyermekek számára nincsen higiénikusabb, praktikusabb és amellelt olcsóbb a kötött ruhánál, amely óriási választékban állandóan raktáron van Klein Jenő speciális trikó- és harisnyaárú üzleteiben Novisadon, Vel. Becskereken és Sentján.

— **Nagyszabású kommunista letartóztatások Zagrebban.** Zagreből jelentik: A rendőrség két napon keresztül nagyszabású letartóztatásokat fogatosított. Eddig körülbelül 15 fiatalember került rendőrkézre, akiket kommunista üzelmekkel vádolnak. A rendőrség eddig nem adott ki hivatalos jelentést a letartóztatások körülményeiről. Valószínű, hogy a mai nap folyamán további letartóztatások várhatók.

Vierkötter német uszóbajnok rekordidő alatt átusztá a La Manche-csatornát

Londonból jelentik: Vierkötter német uszóbajnok tegnap 12 óra 40 perc alatt átusztá a La Manche-csatornát és ezáltal megjavította Miss Gertrud Ederle világrekordját. Vierkötter hajnalban két órakor startolt Calaisból és néhány perccel délután három óra előtt érte el Downt.

Vierkötter német uszóbajnok megérkezését a doveri partokon úgyszólván senki sem vette észre. Az uszóbajnok megérkezését csupán néhány katona vette észre, akik azonban Vierkötter partraszállásának semmi különösebb jelentőséget nem tulajdonítottak. Vierkötter partraszállása után azonnal a kísérohajóra sietett és visszatért Franciaországba.

Newyorkból jelentik: Miss Gertrud Ederle, a La Manche-csatorna eddigi rekordere, Vierkötter újabb rekordjának hírére, a következő táviratot küldte a német uszóbajnok címére:

„Fogadja legőszintébb szerencsekívánataimat és remélem, hogy a jövő évben levelem rekordját és újból a női nemnek szerzem vissza a La Manche-csatorna bajnokságának dicsőségét.”

Egy horvát történész tévedése II. Lajos király haláláról a mohácsi csata után

Nem gyilkolták meg II. Lajos királyt

A „Délbácska” tegnapi számában Klaics Vjekoslav horvát történész téves állításait közölték le a mohácsi csata után menekülő II. Lajos király haláláról. A cikkíró ugyan nem említi a krónikát, amelyből ezt — a mesét — merítette, de valószínűleg Szerémi Györgynek, II. Lajos király udvari káplánjának tévedésekkel és hibákkal teli emlékiratát vette forrásul. Szerémi hitelességének már az is ellentmond, hogy 15—20 évvel a mohácsi vész után írta emlékiratát 60 és egynehány éves korában. Maga Szerémi nem is vett részt a mohácsi csatában s így csak másoktól hallhatta kiszínezve az eseményeket — így többek között II. Lajos király haláláról elterjedt mesét is.

A mohácsi csatáról elsőrangú hiteles történeti kútforrás Brodarics István műve. Brodarics István II. Lajos király kancellárja és kegyeltje, előbb szerémi majd váci püspök, aki személyesen résztvett a mohácsi csatában s utóbb „Descriptio cladis Mohács” c. művében azt le is írta. Az ő elbeszélése alapján tette meg jelentését Burgio pápai követ a Szentzséknéknél. Művében a király halálát így beszéli el: A csata után a király Czettricz Ulrik kamarás és Aczél István kíséretében Buda felé menekült. Amint a megáradt Csele patakhoz értek, a király előtt haladó Czettricz még átért a tulsó partra, de Lajos király és a segítségére siető Aczél István belefutottak a patakba. A megmenekült Czettricz Ulrik a király haláláról jelentést tett a királynénak Eddig Brodarics. Amikor szeptember végén a török sereg kivonult az országból, Mária királyné utasította Sárfi Ferenc győri kapitányt, hogy megfelelő katonasággal legyen segítségére Czettricz Ulriknak, a király holttestének megkeresésében. A holttest megtalálását részletesen leírja Sárfi Ferenc győri kapitány Brodaricsnak 1526. október 10-én kelt levelében. Amint a Csele patakhoz értek Czettricz rögtön megismerte a helyet ahol a király belefutott. Az isszapban megtalálták a király fegyverzetét és lovát, de a holttestet nem. Amint körülnéztek, a patak partján egy új sirhalomot láttak s azt felásva megtalálták benne a király holttestét, amelyet Czettricz fogáról és jeggyűrűjéről ismert meg Levelének

végén írja, hogy életében ilyen szép holttestet nem látott és a holttesten semmiféle sérülés nem látszott. Utána a holttestet Székesfehérvárra vitték, ahol 1526. nov. 9-én nagy pompával eltemették.

Szerémi emlékiratában leírt szekesői királygyilkosságnak több esemény ellentmond. — Így az, hogy Tomori Pál érsek és Szapolyai György még a csatateren, harc közben elestek s így nem menekülhettek Buda felé; főképp pedig nem gyilkolhatták meg a királyt. — A török sereg balszárnya, a Chüsrev és Bali bej vezetése alatt álló boszniai lovasság üldözte a felbomlott és menekülő magyar sereget. Nevetéses elhinni azt, hogy amikor az üldöző török sereg keresztül kasul járja a harcteret, akkor az állítólagos gyilkosok vissza merték volna vinni a király holttestét a csataterre; különösen pedig éjjel lámpavilágnál azt eltemetni! Tegyük fel azonban, ha mégis leszárták volna, miért temették el? Ha temetetlenül hagyják, ráfoghadják, hogy a törökök ölték meg és elháríthatják magukról a gyilkosság vádját! — „Tatai Miklós plébános — mondja Szerémi — a holttest feltalálásakor jelen volt és látta a király jobboldalán a három szurást.” Miért írja Czettricz jelentésében, hogy sértetlen volt? csakugy Sárfi? Ha Tatai tényleg jelen volt, miért nem említi őt meg sem Czettricz, sem pedig Sárfi? akik pedig jelentésükben minden részletre kiterjeszkednek. Maga Szerémi emlékiratában egyetlen egyszer szerepelteti és akkor ebben az esetben; valószínűleg azért, hogy már a maga korában is mesének tartott szekesői esetnek valódiságát a plébános jelentésével erősítse és ezzel bizonyítsa azt, amit valószínűleg maga sem tudott elhinni.

Azt gondolom ezen bizonyítékok elegendők ahhoz, hogy Szeréminek ezen meséjét és Klaics Vjekoslavnak téves állítását megcáfolják. Hogy Klaics Vjekoslav így tévedésnek esett áldozatul, csak azzal magyarázható, hogy valószínűleg nem ismerte a mohácsi csatának egykorú más forrásait; így többek között — Brodarics I. művét és Sárfi leveleit sem.

S. R. tanárjelölt

A noviszádi mészárosok panasza

Felkértek bennünket az alábbiak közlésére:

A nyilvánosság előtt már némileg ismeretes, hogy milyen nehézsége van az itteni Mészárosok és Hentesek Egyesületének a városi Vágóhíddal.

A helyzet eddig is tarthatatlan volt, de most nemcsak, hogy káros a mészárosokra nézve, hanem a lakosság egészségére nézve is veszélyes.

Ugyanis a városi vágóhídon különböző segédeszközökön kívül, amelyek kritikán aluli rossz állapotban vannak és piszkosak, létezik az ugynevezett hűtőkamra is, mely arra van hivatva, hogy a húst megóvja a romlástól. Ezért a hűtőkamra hőmérsékletének +2—4 fok között kell lenni. És mi történik? Már hosszabb idő óta, különösen e napokban hideg helyett melegséget lehetett mérni, amely mint a gőzfürdőben 10—11 fokot mutatott.

Magától értetődik, hogy az ilyen melegségben a húst romlás fenyegeti, mely a lakosság egészségére nézve veszélyes, s így a mészárosok kénytelenek naponta egész halom hasznavehetetlen húst eldobni.

Az egyesület már számtalanszor panaszt emelt illetékes helyen, de segítség helyett a város még 100 százalékkal felemelte a vágási illetékeket, azon indokolással, hogy ráfizet a vágóhídra, s így míg a mészárosok Zagrebban egy sertés után 6 dinárt fizetnek, Noviszádon 60 dinárt; marha után Zagreb 25 dinárt, Noviszád 80 dinárt; borju után Zagreb 6 dinárt, Noviszád 20 dinárt fizet dacára annak, hogy Noviszád városa egy parát sem költött a vágóhid javítására.

A mészárosok egyesülete, hogy a várost

megmentse a deficittől — a mely állítólag 300.000 dinár volt, hajlandó volt a vágóhidat bérbe venni, oly módon, hogy évi 200.000 dinár tiszta jövedelmet biztosítana a városnak, a vágási illetéket leszállítaná és a vágóhidat egészségügyi szempontból rendbe hozná, mert tudva levő dolog, hogy a ragályos betegségek okozója a tisztátalanság.

Ha a város ezt az ajánlatot elfogadta volna, két cél lett volna elérhető.

1. A fogyasztó közönség friss és egészséges húshoz jutott volna olcsóbb ár mellett.

2. A város pedig meg lett volna kímélve a deficittől, sőt szücsit mellett előírásosan berendezett vágóhidja lenne.

Ha azonban számon tartanék az igazságos megadóztatás, biztosítjuk a fogyasztóközönséget, hogy szükségleteit sokkal olcsóbban fedezhetné, de így mikor egy mészárosnak 7050 din. áll. egyenes adót kell fizetni — a mit illetékes helyen is beismertek, hogy a mészárosokat a legmagasabban adózták meg — s azonfelül, még a roppant nagy vágási illetéket, magától értetődik, hogy a fogyasztónak kell ezeket fizetni.

Ezért a Mészárosok és Hentesek Egyesülete a Vojvodina részére Noviszádon ezennel nyílt panaszt emel az illetékesekhez és érdekeltekhez

1. Hogy egészségi szempontból rend teremtesék a vágóhídon, a hanyag munkások, akik ellen számtalanszor emeltek panaszt (tisztelést a kivételnek) kicseréltessenek, a vágási illetékek leszállítsanak, avagy a vágóhid az egyesületnek adassék bérbe.

2. Hogy a földmivelés és vízügyi minisz-

térium Vt. 8749—1925. számú szabályrendelete alapján betiltassék a privát vágás (kivéve a megengedett eseteket), mert az ilyen vágásoknál, ahol a tisztaságra nem fordítanak semmi gondot, egészségtelen húst hoznak forgalomba, úgy hogy több mérgezési eset fordult elő, míg a mészárosoktól higiénikus berendezés követeltetik.

3. Hogy a mészárosok és hentesek megadóztatása revízió alá vétessék, igazságosan leszállítsák, úgy, hogy a fogyasztóközönség jó és olcsóbb húshoz juthasson.

A Mészárosok és Hentesek Egyesülete a Vojvodina részére örömmel áll az egészségügyi és drágaság ellen irányuló rendeletek szolgálatában, csak az illetékesekben legyen jóakarát az egyesület követeléseinek eleget tenni, mert ellenesetben ilyen körülmények között az egyesület nem vállal felelősséget azért, ha az illetékesek nemtörődomsége miatt kellemtelen dolgok állanak elő.

A szörnyethalt Miletics kapitány holttestét Knjazsevácra szállították

Mirkovics Oktáviát Noviszádon fogják eltemetni

A vinicai repülőszerecséltenség, amelyről a napokban részletesen megemlékeztünk, óriási konsternációt keltett a tragikus körülmények között elpusztult áldozatok családjá és ismerősei körében. Miletics Nikola kapitány a jugoszláv aviatika egyik legképzettebb tisztje annakidején a noviszádi repülőezrednél szolgált s innen került a zagrebi repülőparancsnoksághoz. Noviszádon mindenki ismerte a szimpatikus és derék repülőist, aki bravuros mutatványával nem egyszer váltotta ki a közönség csodálatát. Egy alkalommal Noviszádon is lezuhant Miletics s akkor súlyos lábtöréssel a katonai kórházba került, ahonnan azonban rövid idő múlva teljesen egészségesen távozott.

Miletics Nikola 1895-ben született Knjazsevácra. Az érettségi vizsga után a katonai akadémiába került s a háború alatt több ütközetben vett részt. Bátor magatartása folytán csakhamar hadnaggyá nevezték ki. Kezdetben a géppuskás osztaghoz volt beosztva s 1917-ben került a repülőezredhez. Ebben a minőségében a szalonikii fronton teljesített szolgálatot, ahol hősiességgel harcolt. A fronton háromszor tüntették ki.

A háború után elvégezte a pilóta iskolát és 1923-ban már mint pilóta-vadász szerepelt. Két évvel ezelőtt helyezték Zagrebba, ahol átvette a repülőraj parancsnokságát. Miletics érdeme, hogy Zagrebban modern repülőteret építtetett.

A kapitány holttestét tegnap délután szállították Zagrebba Innen Knjazsevácra viszik, ahol a családi sírboltban temetik el. Mirkovics Andrásné holttestét pedig Noviszádra fogják szállítani s az itteni szerb temetőben helyezik örök nyugalomra.

Küldje be előfizetését!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralékban levő előfizetőinket és viszontelárústóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni szíveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel!

„Délbácska” kiadóhivatala.

TÖZSDE

Noviszádi terménytőzsde

1926 augusztus 30. (Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai uj 76 kg. 2 százalék d. k. 260 (1 vagon). Árpa, szerémi 63—64 kg. d. k. 160 (1 vagon). Tengeri bácskai d. k. 160—165 (2 vagon). Liszt bácskai nullás bázis komb. d. k. 440 (1 vagon), 6. sz. kenyérliszt d. k. 270 (3 vagon). Buzakorpa, bácskai jutazsákban 105 (1 vagon), szerémi jutazsákban d. k. 105 (1 vagon). Irányzat: változatlan.

Augusztus 30	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.1250	—	—	176 75
Zürich	—	—	1094 25	1939 75
Newyork	518 20	56 64	56 46	—
London	2514 75	275 60	—	485 25
Páris	153475	163 —	163 50	2450
Milano	169375	18365	184 5	326 —
Prága	15.35	16.8 5	167 67	—
Berlin	—	1351 25	1340 50	—
Budapest	—	—	—	—
Brüsszel	14 45	5 —	158 —	—
Bécs	—	800 —	—	—
Bukarest	252.50	—	—	—
Amsterdam	—	—	—	4006 —
Szofija	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szalóniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Chicagói terménytőzsde

1926 augusztus 31. 20 óra

Buza	Tengeri
Szeptember . . . 132 ³ / ₈	Szeptember . . . 74 ⁵ / ₈
December . . . 135 ⁸ / ₈	December . . . 81 ⁷ / ₈
Május . . . 140 ¹ / ₂	Május . . . 87 ⁹ / ₈

Irányzat: buza állandó, tengeri lanyha (AVALA)

Palace Hotel Lisanj, Novi Vinodol.

A jugoszláv riviera gyöngye a kiesfekvésű Novi Vinodol, amely elegáns szállodával, pompás villáival a jugoszláv tengerpart legnépszerűbb fűrdőhelye. A „Lisanj” Palace szálloda teljes üzemben van s egész éven át nyitva marad. Nyolcvan gyönyörű, a legpazarabb eleganciával berendezett szoba, kilátással a tengerre és Krk szigetére, minden szobában melegvíz, villanyvilágítás, loggia, pazar kényelem! Óriási társalgók, táncterem, színpad, kerri terraszok, fenyvespark, saját tengeri fűrdő, homokstrand! Szoba és penzió árak 75 dinártól felfelé. Szőlőkúra. Üdülőknek és pihenni vágyóknak nélkülözhetetlen.

A DUNA VIZÁLLASA

Augusztus 14-én	—	606
Augusztus 15-én	—	608
Augusztus 16-án	—	608
Augusztus 17-én	—	610
Augusztus 18-án	—	610
Augusztus 19-én	—	608
Augusztus 20-án	—	606
Augusztus 21-én	—	602
Augusztus 22-én	—	596
Augusztus 23-án	—	588
Augusztus 24-én	—	580
Augusztus 25-én	—	570
Augusztus 26-án	—	558
Augusztus 27-én	—	548
Augusztus 29-én	—	526
Augusztus 30-án	—	514
Augusztus 31-én	—	504

Szerkesztésért és kiadásért felel:

TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

APRÓ HIRDETÉSEK

KIADÓ

Különbejárati BUTO-ROZOTT SZOBA azonnal kiadó. Cim: Jovana Aranyeva (azelőtt Damjanich) utca 23. 1-3

AZONNAL KIADÓ egy szép uriszoba Safarikova ucca 7. szám, I. emelet, ajtó 6. 881-1

ELADÁS

ELKÖLTÖZÉS miatt eladó egy csinos, komplett, elegáns hálószoba butor, íróasztal, varrógép és más egyebek. Ár megállapodás szerint. Cim: Reinics Bogomir alezredes, Petrovaradin. 877-1-2

KERESLET

ÁPOLÓNÓ, 18 éves intelligens fiam részere kerestetik, kit a járásnál támogatni kell. Ajánlatokat csakis komoly, intelligens idősebb leány vagy asszonytól, aki a háztartásban is segédkezik, bizonyítványokkal, fényképpel és fizetési igény megjelölésével kérem. — Milica Čeliković, Novisad. 779-1-3

VEGYES

BEDNÁRZ kerteszet (St. Kanjiza) ŐSZI ÁRJEGYZÉKE megjelent és kívánatra bérmentve küldi. 878-1-2

HIRDETÉSEK

KIFUTÓ FIU

felvétetik.

Farkas és Dürbeck könyvnyomda
Novisad, Željeznička ulica 30.

Vállalok: könyvfelkötést, mérlegkészítést, elhanyagolt könyvek rendezését, a könyvvitel gyakorlati tanítását, peres ügyekben könyvszakértői munkákat, óráknyvelést. Borbély L. magán és bírósági könyvszakértő. Póstaflók 75. 1-0

TANKÖNYVEK

füzetek, iskolatáskák, író- és rajzszerek, tolltáskák jutányos árban kaphatók. Az iskolaév kezdetén felhívom az illetékes körök figyelmét a kiadásomban megjelenő Léh Jakab:

JUBILATE DEO

című ima- és énekeskönyvre
Teljes tisztelettel

ÁBRAHÁM JÁNOS

könyv-, papir- és írószerekeskedő,
Novi Sad, Kralja Petra ul. 30.

Bejárónő

kerestetik, délután 2 órai elfoglaltságra (1 órától 3-ig.) Jelentkezések: Kralja Aleksandra ulica 16., I. emelet 17.

Beck János

papirkereskedése és könyvkötészete.

NOVI SAD, Futaki ut 94.

Állandó nagy választék képeslap újdonságokban.

Nagy raktár dívatos, modern levélpapírokban.

Iskolacikkek, író- és rajzszerek, képeslap albumok, emlékkönyvek a legolcsóbb árakon.

Géperőre berendezett modern könyvkötészet

Vendéglő áthelyezés!

Értesitem a n. é. közönséget, vendégeimet és jóbarátaimat, hogy **vendéglőmet f. évi szeptember hó 1-ével**

Ustavska (Alkotmány) utca 39. szám alá

helyezem át. Csütörtökön, e hó 2-án este 7 órakor

disznótoros vacsorával

üzletmegnyitó estélyt tartok. Szíves párfogást kérve, maradok kiváló tisztelettel

Soós Albert, vendéglős.

876-1

Építészek figyelmébe!

Áthányó rosták, rabitz szövetek és fonatok, tűskés drót, mindenféle kerítés fonat, *díszes kerítések*, rácsok, vasszerkezetek, *vasablakok* a legelőnyösebben

KRAMER TESTVÉREK

sodronyáru és vasszerkezeti gyárában

Novi Sad, Mali Liman, szerezhetők be.

Főzés, sütésre berendezett tőkés

gáztűzhely

jutányosan **eladó.** Cim a kiadóhivatalban. 875-1-2

NAGYFEJEŐ KÉZIMUNKÁ ÜZLETE

NOVISAD, JEVREJSKA U. 9. SZ.

Előnyomda. Kézi és géphímző terem. Gomb-áthuzás. Nagy választék a legújabb függöny, Storr, miljö, futó, ággyterítő és agygarnitúrák, fehéremű és a legdívatosabb ruhaminták előnyomtatása és hímzése, kézi és gépzásur tűlhimzés, endlizes, díszpárna montirozás és **perza szőnyeg** nyírása (stuccolás) Sport zászlók készítése. Teljes kelengyék készítése hozott anyagból is. Nagy választék **kézi klópi csipkékben** és kezimunka kellékekben.

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

Villamos motorok,

dinamók javítását és tekercselését, világítás, csengő, telefon, moziberendezéseket, rádió és autóakkumulátorok javítását, töltését és minden e szakmához tartozó munkát a legpontosabban és legolcsóbb árban vállalunk.

Peikert és Neurohr

elektrotechnikai és mechanikai vállalkozók Novi Sad, Primorska (Vásár) u. 21. — Speciális szakműhely. 3762-1-0

Tanulóleányok

könyv munkához felvétetnek a **Novisadi Művirággyárban**, Ustavska ulica 19. Jelentkezni lehet reggel 8 és 9 óra között.

Egy teljesen jókarban lévő 370 cm. széles, 440 cm. magas

üzleti portál

2 nagy kirakattal, középpőt az ajtóval átalakítás végeti azonnal

olcsón eladó

Fischer J és Fia Novisad, Kralja Petra 23